

TIIVISTELMÄ ([max 4000 merkkiä lomakkeeseen](#))

Kiitämme EU:n komissiota tästä mahdollisuudesta lausua komission tasa-arvostrategiasta vuosille 2026–2030. Sukupuolten tasa-arvo on yksi EU:n perusarvoista ja -oikeuksista. Tasa-arvon keskeisyydestä huolimatta unionin alueella on viime vuosien aikana tapahtunut huolestuttavaa kehitystä, joka vaarantaa erityisesti naisten ja sateenkaari-ihmisten oikeudet sekä laajemmin demokraattisen oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen.

Me suomalaiset nais- ja tasa-arvojärjestöt tavoittelemme Euroopan unionia, joka turvaa kansalaisilleen oikeuden keholliseen itsemääräämisoikeuteen, oikeuden elää ilman sukupuolistunutta väkivaltaa ja mahdollisuuden kouluttautua ja tehdä työtä ilman sukupuolistereotyyppien, taloudellisen aseman, hoito- ja hoivavelvoitteiden, rasmin tai muun syrjinnän asettamia rajoituksia. Tavoittelemme unionia, jonka rakenteet ja toimintatavat varmistavat tasa-arvon turvaamisen myös uusilla, ajankohtaisiin haasteisiin kuten anti-gender-ilmiöön reagoivilla mekanismeilla ja joka huomioi sukupuolinäkökulman myös taloudessa.

Edellytämme strategialta seuraavia lähtökohtia:

1. Intersektionaalisen lähestymistavan on oltava läpileikkaava.
2. EU:n tulee olla vastavoima anti-gender-liikehännälle.
3. Strategian vaikuttavuus ratkaistaan oikein kohdennetuilla toimilla.
4. Syrjinnän vastaisia sopimuksia ja strategioita tulee tarkastella yhdessä.
5. Tasa-arvon edistäminen onnistuu vain riittäville resursseilla.

Tavoitteemme:

1. Lisätään naisiin kohdistuva väkivalta sopimukseen Euroopan unionin toiminnasta Istanbulin sopimuksen mukaisesti määriteltynä.
2. Varmistetaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumista koskevan direktiivin tehokas kansallinen täytäntöönpano.
3. Ulotetaan sukupuolinäkökulma EU:n Tekoällysdöökseen ja sen toimeenpanoon EU:n alueella.
4. Edistetään naisten terveyttä elinkaarimalliin perustuen.
5. Sisällytetään oikeus turvalliseen aborttiin ja seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluihin Euroopan unionin perusoikeuskirjaan.
6. Luovutaan mieselättäjämallista analyysityökaluna.
7. Varmistetaan palkka-avoimuusdirektiivin ja pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta annetun direktiivin tehokas kansallinen täytäntöönpano.
8. Torjutaan naisten eläkeläisköyhyyttä.
9. Laaditaan eurooppalainen hoitoa ja hoivaa koskeva ohjelma (Care Deal), joka tunnistaa ja tunnustaa hoivan yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkityksen ja arvon.
10. Nostetaan eri naisryhmien työllisyysastetta puuttumalla rakenteelliseen rasismiin ja syrjintään.
11. Puretaan ammattisegregaatiota kehittämällä sukupuolineutraalia koulutusjärjestelmää ja urasuunnittelua.
12. Korostetaan tasa-arvon merkitystä EU:n vaalilainsäädännön uudistamisessa.

TIIVISTELMÄ (max 4000 merkkiä lomakkeeseen)

13. Otetaan Komission sisäisissä säädöksissä käyttöön pakollisen sukupuolten tasapainon komissaarien nimityksissä ja valinnoissa. Komission tulee myös varmistaa, että tasa-arvon tehtäväalue muutetaan itsenäiseksi.
14. Vahvistetaan EU:n Naiset, rauha ja turvallisuus -työtä ja sen kumppanuuksia edistämällä naisten osallistumista ja johtajuutta konfliktien ehkäisyssä, ratkaisemisessa ja rauhanrakentamisessa.
15. Vahvistetaan sukupuolten tasa-arvon ja sosiaalisten oikeuksien asemaa EU:n talousohjauksessa ja arvioidaan unionin politiikka- ja lainsäädäntötoimien sekä talousohjauksen sukupuolivaikutukset.
16. Laajennetaan oikeusvaltiomekanismi naisten ja vähemmistöjen oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon. Jos jokin EU-jäsenvaltio heikentää tasa-arvoa tai yhdenvertaisuutta, sen saamia EU-tukia voidaan jähdyttää.
17. Perustetaan EU-tason toimija, jonka tehtävänä on seurata, analysoida ja raportoida anti-gender-liikehdintää Euroopassa ja kehittää toimia, joilla vastataan anti-gender-liikehdinnän levittämään disinformaatioon ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa.
18. Perustetaan EU:lle sukupuolten tasa-arvoneuvosto ja Euroopan koordinaattori naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi.

Lisätiedot liitteessä.